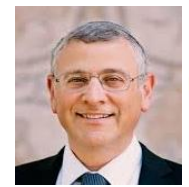
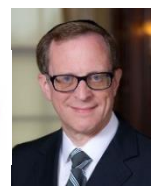

Rabbi Jay & Ilana Kelman

Rabbi Dr. Benny Lau

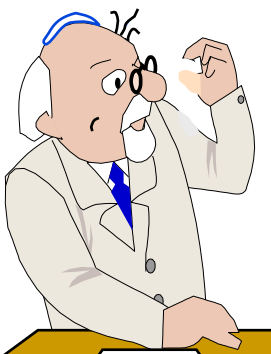

Rabbi Adam Mintz

The Narrative of Sefer Tehillim

According to the Contextual Interpretation

Online syllabus of 30 lectures

The Book of Psalms
Interpretation &
Teachings

Lecture #26

- Twin Mizmorim 135-36 – Structure, messages & location in Book V
- Egyptian Hallel (113-118) ↔ Hallel haGadol (135-136) – Analogies, differences and narrative
- Both Hallel units as the structure of the Haggadah

www.tehillim.org.il

Beni Gesundheit

Beni.gesundheit@tehillim.org.il

Ariye Bar Tov, Susan Suna, Audrey Samuels

107-137
120-134

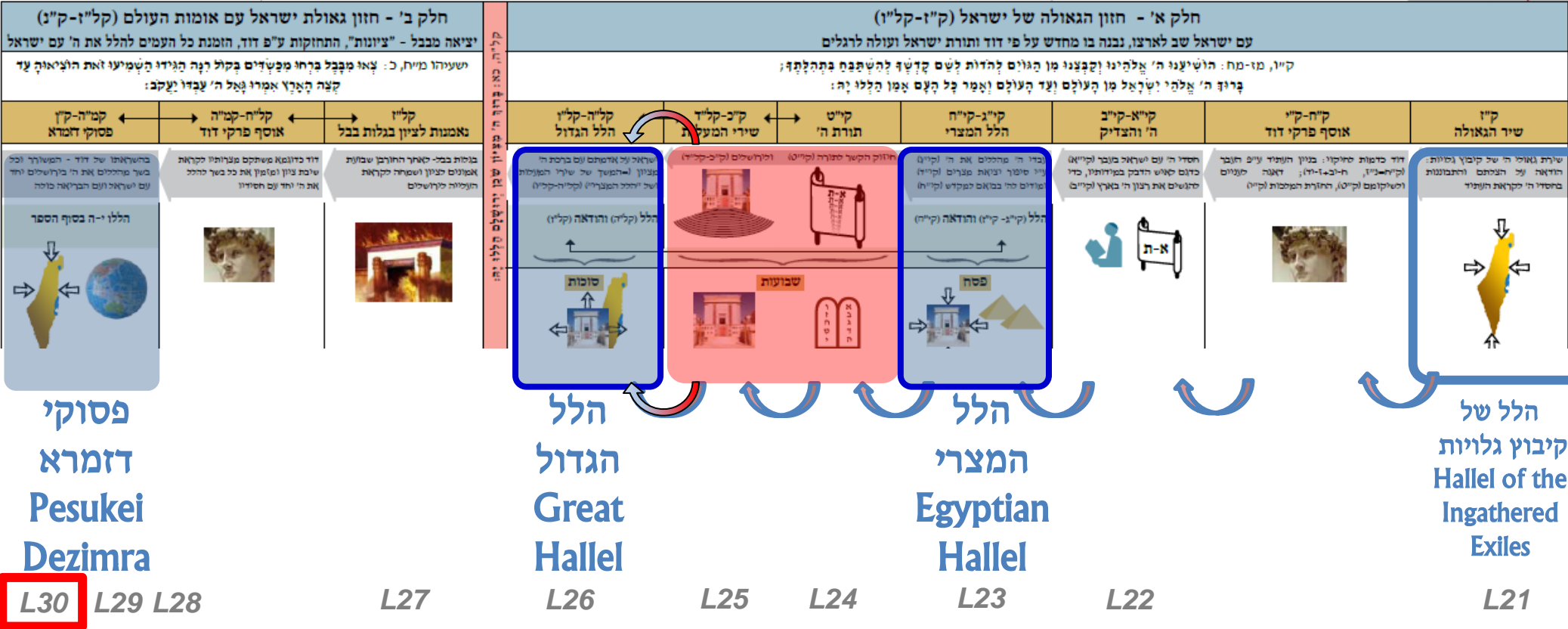
135-136

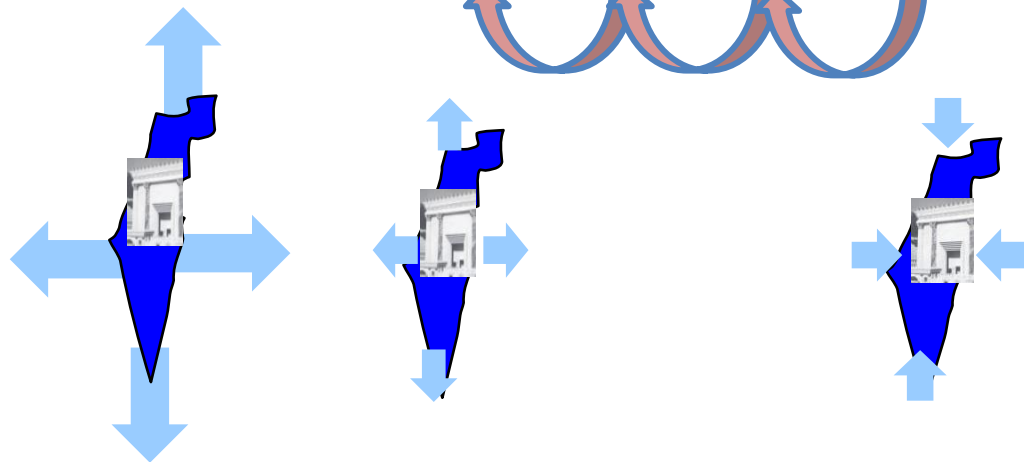
137?

ספר חמישי - חזון הגאולה של ישראל (ק"ז-ק"נ) יחד עם אומות העולם (קל"ז-ק"נ)

הרצף הרעיוני

	104-107	108-110	111-118	119-134	135-136	137-145	145-150
Contents	Praise and Thanksgiving	Return to Jerusalem: Ingathering of the Exiles and Restoration of the Davidic Kingdom	Praise and Thanksgiving	Building in Jerusalem: Praise of the Torah, Going up to the Temple and to the City of David	Praise and Thanksgiving	The Blessing from Jerusalem: Punishment of Babylonia and a Call to the Diaspora for Tikun Olam Led by David	Praise
Said by:	Rescued from the Exile		Returnees to Zion		Builders of the Land		Israel and the World

1 Halleluya, praise the name of the Lord, praise Him, servants of the Lord, 2 Who stand in the house of the Lord, in the courts of the house of our God. 3 Praise God for the Lord is good; sing to His name because He is pleasant. 4 For the Lord chose Jacob for Himself, Israel as His treasured possession. 5 For I know that the Lord is great, and our Master is above all gods. 6 All that the Lord wishes, He does in the heavens and or the earth, in the seas and all the depths. 7 He makes clouds ascend from the ends of the earth; He makes lightning for the rain; releases winds from His treasuries. 8 He struck down the firstborn of Egypt, from man to beast. 9 He sent signs and wonders into the midst of Egypt, to Pharaoh and all his servants. 10 He struck down many nations and slew mighty kings. 11 Sihon the king of the Emorites and Og the king of the Bashan, and all the kingdoms of Canaan. 12 And He gave their lands as an inheritance, an inheritance to Israel His people. 13 Lord, Your name is eternal; Lord, Your remembrance is for all generations. 14 For the Lord will judge His people and relent for/take pity on His servants. 15 The idols of the nations are silver and gold, the work of man's hands. 16 They have mouths but cannot speak; they have eyes but cannot see. 17 They have ears but do not listen; nor is there any breath in their mouths. 18 May their makers become like them, so too all who trust in them. 19 House of Israel, bless the Lord; House of Aaron, bless the Lord. 20 House of Levi, bless the Lord; you who fear the Lord, bless the Lord. 21 Blessed is the Lord from Zion, He Who dwells in Jerusalem. Halleluya!

Invitation to praise God

God is greater than all gods

Signs and wonders in the midst of Egypt

Inheritance of the Emorites, Bashan and Canaanite kingdoms

Insignificance of idol worship and worshippers

Israel blesses God in Zion

הומנה להלל לה'

ה' גדול מכל אלהים

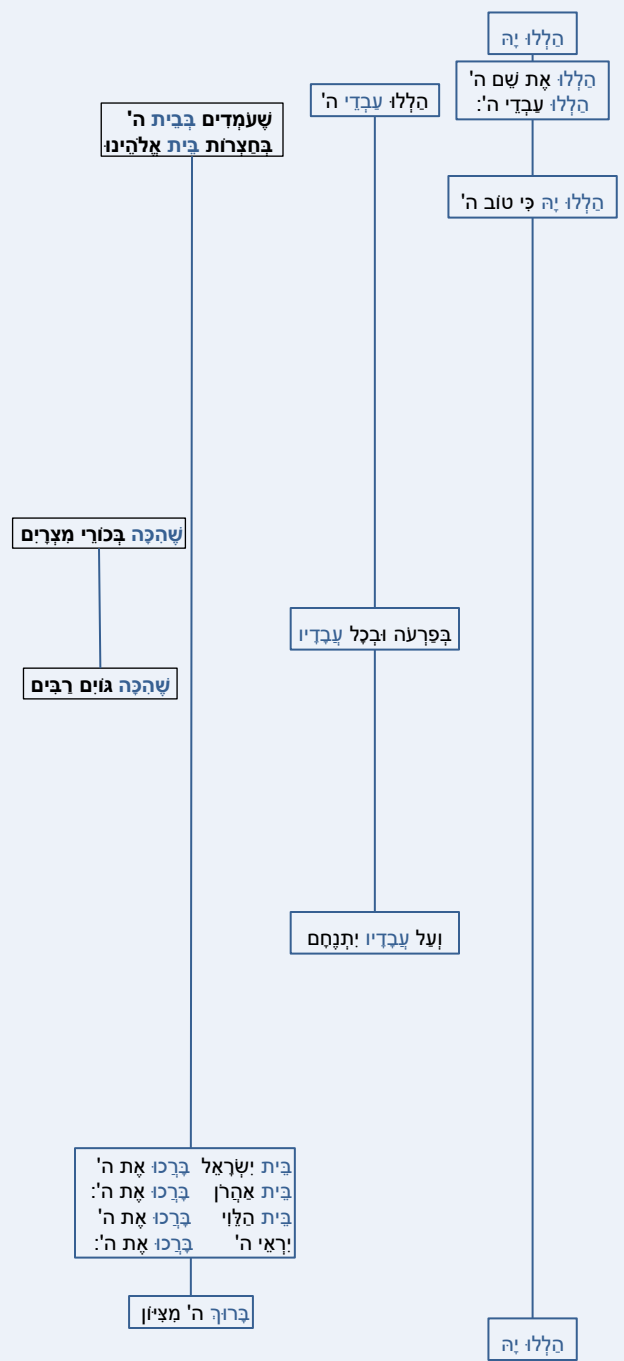
אתות ומפתים בתוככי מצרים

נחלת האמרי הבשן וממלכות כנען

אפסות עבודת אלילים ועובדיהם

ברכת ישראל את ה' מציין

א	הָלְלוּ יְיָ	הָלְלוּ אֶת שֵׁם ה'
ב	שְׁעֲמַדִּים בְּבֵית ה'	הָלְלוּ אֶת שֵׁם ה'
ג	הָלְלוּ יְיָ כִּי טוֹב ה'	שְׁעֲמַדִּים בְּבֵית ה'
ד	כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְיָ	הָלְלוּ יְיָ כִּי טוֹב ה'
ה	כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל ה'	כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְיָ
ו	כָּל אֲשֶׁר חָפַץ ה' עָשָׂה בַּיָּמִים וְכָל תְּהוֹמוֹת:	כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל ה'
ז	מַעֲלָה נְשָׂאִים מִקַּצֵּה הָאָרֶץ מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו:	כָּל אֲשֶׁר חָפַץ ה' עָשָׂה בַּיָּמִים וְכָל תְּהוֹמוֹת:
ח	שֹׁהֵב כְּכֹרֵי מִצְרַיִם	מַעֲלָה נְשָׂאִים מִקַּצֵּה הָאָרֶץ מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו:
ט	שָׁלַח אֹתוֹת וּמִפְתִּים בַּפָּרְעָה וּבְכָל עֲבָדָיו:	שֹׁהֵב כְּכֹרֵי מִצְרַיִם
י	שֹׁהֵב גּוֹיִם רַבִּים	שָׁלַח אֹתוֹת וּמִפְתִּים בַּפָּרְעָה וּבְכָל עֲבָדָיו:
יא	לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְלִכְלֹל מַמְלְכוֹת כְּנַעַן:	שֹׁהֵב גּוֹיִם רַבִּים
יב	וְנָתַן אֶרֶץ נַחֲלָה	לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְלִכְלֹל מַמְלְכוֹת כְּנַעַן:
יג	ה' שִׁמְךָ לְעוֹלָם	וְנָתַן אֶרֶץ נַחֲלָה
יד	כִּי יָדִין ה' עַמּוֹ	ה' שִׁמְךָ לְעוֹלָם
טו	עַצְבֵי הַגּוֹיִם כִּסְף וְזָהָב	כִּי יָדִין ה' עַמּוֹ
טז	פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ	עַצְבֵי הַגּוֹיִם כִּסְף וְזָהָב
יז	אֲזָנִים לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ	פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ
יח	כְּמוֹתָם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם	אֲזָנִים לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ
יט	בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת ה'	כְּמוֹתָם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם
כ	בֵּית הַלְוִי בָרְכוּ אֶת ה'	בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת ה'
כא	בָּרוּךְ ה' מִצִּיּוֹן הָלְלוּ יְיָ:	בֵּית הַלְוִי בָרְכוּ אֶת ה'

	הללו יה	הללו את שם ה'
הומנה להלל לה'	הללו עבדי ה': במצרות בית אלהינו: זמרו לשמו כי נעים: ישראל לסגלתו: ואדנינו מכל אלהים: בשמים ובארץ	שעמדים בבית ה' הללו יה כי טוב ה' כי יעקב בחר לו יה כי אני ידעתי כי גדול ה' כל אשר חפץ ה' עשה בימים וכל תהומות: מעלה נשאים מקצה הארץ מוציא רוח מאוצרותיו: שהכה בכורי מצרים שלת אתות ומפתים בפרעה ובכל עבדיו: שהכה גוים רבים לסיחון מלך האמרי ולכל ממלכות כנען: ונתן ארצם נחלה ה' שמך לעולם כי ידין ה' עמו עצבי הגוים כסף וזהב פה להם ולא ידברו אזנים להם ולא יאזינו קמוהם יהיו עשיהם בית ישראל ברכו את ה' בית הלוי ברכו את ה' ברוך ה' מציון
ה' גדול מכל אלהים	ברקים למטר עשה מאדם עד בהמה: בתוככי מצרים והרג מלכים עצומים: ולעוג מלך הבשן נחלת האמרי הבשן וממלכות כנען	מאדם עד בהמה: בתוככי מצרים שהכה גוים רבים לסיחון מלך האמרי ולכל ממלכות כנען: ונתן ארצם נחלה ה' שמך לעולם כי ידין ה' עמו עצבי הגוים כסף וזהב פה להם ולא ידברו אזנים להם ולא יאזינו קמוהם יהיו עשיהם בית ישראל ברכו את ה' בית הלוי ברכו את ה' ברוך ה' מציון
אתות ומפתים בתוככי מצרים	נחלת האמרי הבשן וממלכות כנען	נחלת האמרי הבשן וממלכות כנען
אפסות עבודת אלילים ועובדיהם	מעשה ידי אדם: עינים להם ולא יראו: אף אין יש רוח בפיהם: כל אשר בטח בהם: בית אהרן ברכו את ה': יראי ה' ברכו את ה': שכן ירושלים	מעשה ידי אדם: עינים להם ולא יראו: אף אין יש רוח בפיהם: כל אשר בטח בהם: בית אהרן ברכו את ה': יראי ה' ברכו את ה': שכן ירושלים
ברכת ישראל את ה' מציון	ברוך ה' מציון	ברוך ה' מציון
	הללו יה	הללו יה

“Intertextual Commentary”

קשרים עם ספרים אחרים

תהלים קל"ה, ה.ט.כא: כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל ה' וְאֲדַנִּינוּ מִכָּל אֱלֹהִים... שְׁלַח אֲתוֹת וּמִפְתִּים בְּתוֹכֵכִי מִצְרַיִם בְּפָרְעָה וּבְכָל עַבְדָּיו... בְּרוּךְ ה' מִצִּיּוֹן שֶׁכֵּן יְרוּשָׁלַם הִלְלוּ יְהוָה

שמות י"ח, י-יא: וַיֹּאמֶר יְתָרוֹ בְּרוּךְ ה' אֲשֶׁר הֲצִיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד פְּרַעֲהַ אֲשֶׁר הֲצִיל אֶת הָעָם מִתַּחַת יַד מִצְרַיִם: עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל ה' מִכָּל הָאֱלֹהִים כִּי בִדְבַר אֲשֶׁר זָדוּ עָלֵיהֶם:

תהלים קל"ה, יג-יד: ה' שִׁמְךָ לְעוֹלָם ה' זְכָרְךָ לְדוֹר וָדוֹר: כִּי יִדִּין ה' עַמּוֹ וְעַל עַבְדָּיו יִתְנַחֵם:

שמות ג', טו: וַיֹּאמֶר עוֹד אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם זֶה שְׁמִי לְעֹלָם וְזֶה זְכָרִי לְדוֹר דוֹר: דְּבָרִים ל"ב, לו: כִּי יִדִּין ה' עַמּוֹ וְעַל עַבְדָּיו יִתְנַחֵם כִּי יִרְאֶה כִּי אָזְלַת יָד וְאָפַס עֲצוֹר וְעִזּוּב:

תהלים קל"ה, ז.טו-יז: מַעֲלָה נִשְׁאִים מְקַצֶּה אֶרֶץ בְּרָקִים לְמַטֵּר עֲשֵׂה מוֹצֵא רוּחַ מְאֹצְרוֹתָיו: ... עֲצֵבֵי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יָדֵי אָדָם: פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינִים לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: אֲזִנִּים לָהֶם וְלֹא יִאֲזִינוּ אֶף אֵינן יֵשׁ רוּחַ בְּפִיהֶם...

ירמיהו נ"א, טז-יח (≈ ירמיה י', יג): לְקוֹל תִּתּוּ הַמּוֹן מִיָּם בְּשָׁמַיִם וַיַּעַל נִשְׁאִים מְקַצֶּה אֶרֶץ בְּרָקִים לְמַטֵּר עֲשֵׂה וַיִּצֵּא רוּחַ מְאֹצְרוֹתָיו: נִבְעַר כָּל אָדָם מִדַּעַת הַבֵּישׁ כָּל צֶרֶף מִפֶּסֶל כִּי שִׁקֵּר נִסְכּוֹ וְלֹא רוּחַ בָּם:

[נבואת ירמיה בעניין העונש לבבל: נ"א, כ-כד ← תהלים קל"ז]

סמיכות המזמור בספר תהלים

קט"ג, א: הִלְלוּ יְהוָה הִלְלוּ עַבְדֵי ה' הִלְלוּ אֶת שֵׁם ה':

קט"ו, ג: וְאֵלֵינוּ בְּשָׁמַיִם כָּל אֲשֶׁר חָפֵץ עָשָׂה

קט"ו, ד-ח: עֲצִבְיָהֶם כָּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה לֹהֵם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינַיִם לֹהֵם וְלֹא יֵרְאוּ: אַזְנֵי לֹהֵם וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֶף לֹהֵם וְלֹא יִרְיחוּ: יְדֵיהֶם וְלֹא יַמְיִשׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִהְיוּ בָּגְרוֹנִים: כְּמוֹהֶם יֵהְיוּ עֹשִׂיהֶם כָּל אֲשֶׁר בָּטַח בָּהֶם:

קט"ז, יח-יט: נִדְרֵי לֹה' אֲשֶׁלֶם נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ: בַּחֲצֹרוֹת בַּיִת ה' **בְּתוֹכְכִי** יְרוּשָׁלַם הִלְלוּ יְהוָה:

קט"ז, יב-יג: ה' זָכְרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת בַּיִת יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת בַּיִת אֶהְרָן

יְבָרֵךְ יֵרְאִי ה' הַקְטַנִּים עִם הַגְּדֹלִים

קל"ה, א: הִלְלוּ יְהוָה הִלְלוּ אֶת שֵׁם ה' הִלְלוּ עַבְדֵי ה':

קל"ה, ו: כָּל אֲשֶׁר חָפֵץ ה' עָשָׂה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיָּמִים וְכָל תְּהוֹמוֹת

קל"ה, טו-יח: עֲצִבֵי הַגּוֹיִם כָּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה לֹהֵם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינַיִם לֹהֵם וְלֹא יֵרְאוּ: אַזְנֵי לֹהֵם וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֶף אֵין יֵשׁ רוּחַ בְּפִיהֶם: כְּמוֹהֶם יֵהְיוּ עֹשִׂיהֶם כָּל אֲשֶׁר בָּטַח בָּהֶם:

קל"ה, ט-י: שְׁלַח אֶתוֹת וּמִפְתֵּיִם **בְּתוֹכְכִי** מִצָּרִים בִּפְרָעָה וּבְכָל עַבְדֵי:

קל"ה, יט-כ: בַּיִת יִשְׂרָאֵל בְּרַכּוּ אֶת ה' בַּיִת אֶהְרָן בְּרַכּוּ אֶת ה' בַּיִת הַלְוִי בְּרַכּוּ אֶת ה' יֵרְאִי ה' בְּרַכּוּ אֶת ה'

קל"ה, א.יט-כ: הִלְלוּ יְהוָה הִלְלוּ אֶת שֵׁם ה' הִלְלוּ עַבְדֵי ה': **שְׁעֵמֲדִים בְּבַיִת ה' בַּחֲצֹרוֹת בַּיִת** אֱלֹהֵינוּ... **בַּיִת יִשְׂרָאֵל בְּרַכּוּ אֶת ה' בַּיִת אֶהְרָן בְּרַכּוּ אֶת ה': בַּיִת הַלְוִי בְּרַכּוּ אֶת ה' יֵרְאִי ה' בְּרַכּוּ אֶת ה':**

קל"ד, א-ב: שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַנְּהָ **בְּרַכּוּ אֶת ה' כָּל עַבְדֵי ה' הַעֲמָדִים בְּבַיִת ה' בְּלִילוֹת: שְׂאוּ יְדֵכֶם קֹדֶשׁ וּבְרַכּוּ אֶת ה':**

קל"ה, כא: **בְּרוּךְ ה' מִצִּיּוֹן** שֶׁכֵּן יְרוּשָׁלַם הִלְלוּ יְהוָה:

קל"ד, ג: **יְבָרֵכֶךָ ה' מִצִּיּוֹן** עָשָׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

קכ"ח, ה: **יְבָרֵכֶךָ ה' מִצִּיּוֹן** וּרְאֵה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ:

אוספים של "מזמורי הלל" בספר תהלים

מזמורים קמ"ה-ק"י

'פסוקי דזמרא'

הללויה (קמ"ה-ק"י)

מזמורים קל"ה-קל"ו

'הלל הגדול'

הללויה (קל"ה)

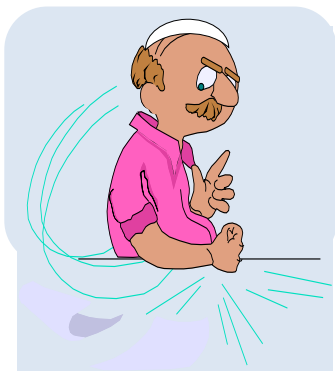
הודו לה' (קל"ו)

מזמורים קי"ג-קיי"ח

'הלל המצרי'

הללויה (קי"ג-קיי"ז)

הודו לה' (קיי"ח)

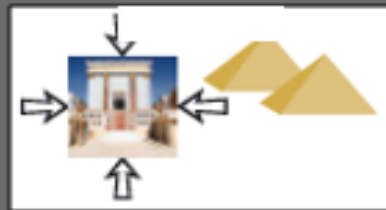
מזמורים קל"ה-קל"ו
'הלל הגדול'
 הללויה (קל"ה)
 הודו לה' (קל"ו)

קל"ז
 על נהרות
 פבל

ק"ב-קל"ד
 שירי
 המעלות

ק"ט
 שבת
 התורה

מזמורים קי"ג-קי"ח
'הלל המצרי'
 הללויה (קי"ג-קי"ח)
 הודו לה' (קי"ח)

קי"א-
 קי"ב
 אומים

קל"ו, כה: נתן
 לחם לכל בשר
 כי לעולם חסדו

קל"ה, ג: הללויה
 כי טוב ה' זמרו
 לשמו כי נעים

בית הלוי ונראה שבני הלויים
 במקהלה 'הודו לה' כי טובי וענו
 כל העם אחריו יכי לעולם חסדו
 ('ביאור') ← מזמור קל"ו

קל"ה, א: הללו יה הללו את שם ה'
 הללו עבדי ה'

קל"ה, ו: כל אשר חפץ ה' עשה
 בשמים ובארץ בימים וכל תהומות

קל"ה, טו-יח: עצבי הגוים כסף וזהב
 מעשה ידי אדם: פה להם ולא ידברו
 עינים להם ולא יראו: אזנים להם ולא
 יאזינו אף אין יש רוח בפיהם: כמוהם
 יהיו עשיהם כל אשר בטח בהם:

קל"ה, טז-יז: שלח אתות ומפתים בתוככי
 מצרים בפרעה ובכל עבדיו:

קל"ה, יט-כ: בית ישראל ברכו את ה'
 בית אהרן ברכו את ה' בית הלוי ברכו את ה'
 יראי ה' ברכו את ה'

קל"ו, א-כ: הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו
 (פתיחה + 26x)

קי"ג, א: הללו יה הללו עבדי ה'
 הללו את שם ה'

קט"ו, ג: וא-להינו בשמים
 כל אשר חפץ עשה

קט"ו, ד-ח: עצביהם כסף וזהב מעשה ידי אדם:
 פה להם ולא ידברו עינים להם ולא יראו:
 אזנים להם ולא ישמעו אף להם ולא יריחון:
 ידיהם ולא ימישון רגליהם ולא יהלכו לא יהגו
 בגרונם: כמוהם יהיו עשיהם כל אשר בטח בהם:

קט"ז, יח-יט: נדרי לה' אשלם נגדה נא לכל עמו:
 בחצרות בית ה' בתוככי ירושלם הללו יה:

קט"ו, יב-יג: ה' זכרנו יברך - יברך את בית ישראל
 יברך את בית אהרן ---
 יברך יראי ה'
 הקטנים עם הגדלים

קי"ח, א-ד, כט: הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו
 (פתיחה וחתימה + 3x)

Beni: HZ, FD,
AlHatorah
AlHatorah
Meira

למכה מצרים בכוריהם

למכה מלכים גדלים

	א	הודו לה' כי טוב	בי לעולם חסדו:
חזמנה להודות לה'	ב	הודו לאלהי האלהים	בי לעולם חסדו:
	ג	הודו לאדני האדנים	בי לעולם חסדו:
	ד	לעשה נפלאות גדלות לבדו	בי לעולם חסדו:
	ה	לעשה השמים בתבונה	בי לעולם חסדו:
נפלאות גדלות בבריאת העום	ו	לרקע הארץ על המים	בי לעולם חסדו:
	ז	לעשה אורים גדלים	בי לעולם חסדו:
	ח	את השמש לממשלת ביום	בי לעולם חסדו:
	ט	את הירח וכוכבים לממשלות בלילה	בי לעולם חסדו:
נפלאות ה' ביעיאת מצרים	י	למכה מצרים בכוריהם	בי לעולם חסדו:
	יא	ויצא ישראל מתוכם	בי לעולם חסדו:
	יב	ביד חזקה ובזרוע נטויה	בי לעולם חסדו:
	יג	לגזר ים סוף לגזרים	בי לעולם חסדו:
	יד	והעביר ישראל בתוכו	בי לעולם חסדו:
	טו	ונער פרעה וחילו בים סוף	בי לעולם חסדו:
	טז	למוליק עמו במדבר	בי לעולם חסדו:
	יז	למכה מלכים גדלים	בי לעולם חסדו:
	יח	ויהרג מלכים אדירים	בי לעולם חסדו:
	יט	לסיחון מלך האמרי	בי לעולם חסדו:
נחלת ישראל בעבר הירדן	כ	ולעוג מלך הבשן	בי לעולם חסדו:
	כא	ונתן ארצם לנחלה	בי לעולם חסדו:
	כב	נחלה לישראל עבדו	בי לעולם חסדו:
	כג	שבשפלנו זכר לנו	בי לעולם חסדו:
סיכום: הצלת ישראל משפלותם	כד	ויפרקנו מצרינו	בי לעולם חסדו:
	כה	נתן לחם לכל בשר	בי לעולם חסדו:
	כו	הודו לאל השמים	בי לעולם חסדו:

קשרים עם ספרים אחרים

ירמיהו ל"ג, יא: קול שִׁשׁוֹן וְקוֹל שְׂמִיחָה קוֹל חֲתָן וְקוֹל פֶּלֶה קוֹל אֹמְרִים הוֹדוּ אֶת ה' עֲבָאוֹת כִּי טוֹב ה' כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ מִבָּאִים תוֹדָה בֵּית ה' כִּי אָשִׁיב אֶת שְׁבוֹת הָאָרֶץ כְּבָרָאשְׁנָה אָמַר ה':

עזרא ג', יא: וַיַּעֲנוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדוֹת לַה' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ עַל יִשְׂרָאֵל וְכָל הָעָם הִרְיעוּ תְרוּעָה גְדוּלָה בְּהַלֵּל לַה' עַל הוֹסֵד בֵּית ה':

דה"א ט"ז, לד. מא; דה"ב, ה', יג; ז', ג. כ', כא.

תהלים ק"ו, א: הִלְלוּ יְהוָה הוֹדוּ לַה' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

תהלים ק"ז, א: הוֹדוּ לַה' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

תהלים קי"ח, א-ד. כט: הוֹדוּ לַה' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

תהלים קל"ו, א-כו: הוֹדוּ לַה' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ

דברים י', יז: כִּי ה' אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וְאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים הָאֵל הַגָּדֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר לֹא יֵשֵׁא פָנָיִם וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד:

תהלים קל"ה, ב-ג: הוֹדוּ לַאֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ: הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

דניאל ב', מז: עֲנָה מַלְכָּא לְדַנְיָאֵל וְאָמַר מִן קִשְׁטֵי דֵי אֱלֹהֵיכֹן הוּא אֱלֹהֵי אֱלֹהֵיךְ וּמְרָא מַלְכִּין...

שְׁבִשְׁפִלְנוּ - דהיינו השפלות בגלות בבל (אבן עזרא, רד"ק), ואכן מלכות בבל נקראת מְמַלְכָּה שְׁפִלָּה (יחזקאל י"ז, יב-יד). - וַיִּפְרְקֵנוּ בְּמוֹבֵן שֶׁל 'גְּאוּלָּה' לְקוֹחַ מֵהָאֲרָמִית (דניאל ד', כד; אבן עזרא שם), והמשורר משתמש כאן בשפת הגלות. - לְכָל בֶּשֶׂר כּוֹלֵל גַּם אֶת הָעַמִּים (קמ"ה, כא; ישעיה ס"ו, כג). - לֹא-ל הַשָּׁמַיִם הֵינּוּ כִּינּוּי אֲוִיבְרִסְלֵי לְבוֹרָא הָעוֹלָם כִּפִּי שֶׁנֶּאמַר בְּהִצְהָרַת כּוֹרֵשׁ (עזרא א', ב; דה"ב ל"ו, כג) ← סוף המזמור הקודם מדבר על ההצלה מגלות בבל

קל"ו, כג-כו: שְׁבִשְׁפִלְנוּ זָכַר לָנוּ וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ נָתַן לָחֶם לְכָל בֶּשֶׂר הוֹדוּ לֹא-ל הַשָּׁמַיִם

סמיכות המזמור בספר תהלים

קל"ה הללו יה

קל"ו הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו

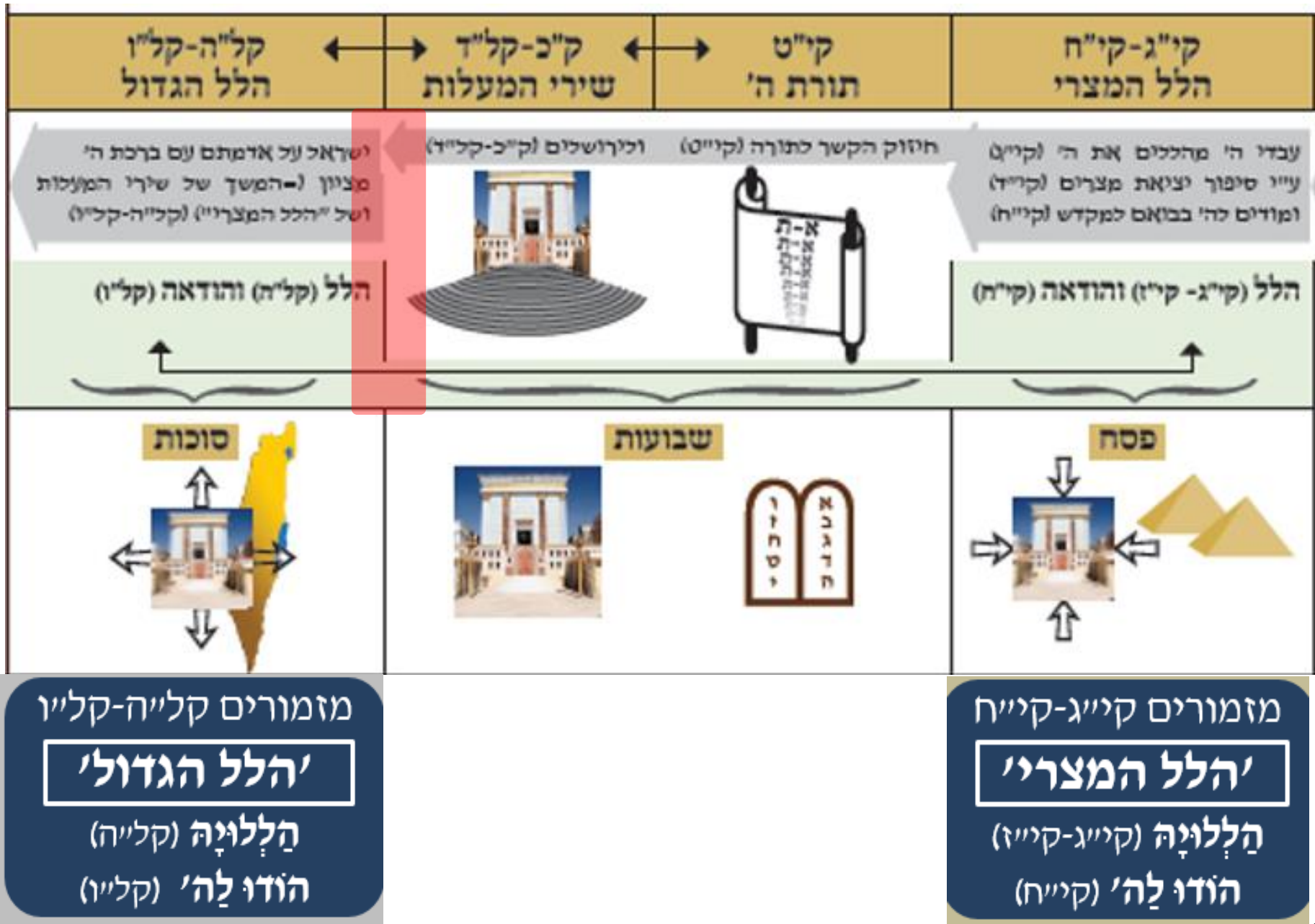

ספר חמישי - חזון הגאולה של ישראל (ק"ז-קל"ו) יחד עם אומות העולם (קל"ז-ק"נ)

הרצף הרעיוני					
חלק א' - חזון הגאולה של ישראל (ק"ז-קל"ו)					
עם ישראל שב לארצו, נבנה בו מחדש על פי דוד ותורת ישראל ועולה הרגלים					
ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':					
שיר הגאולה	אוסף פרקי דוד	ק"ח-ק"ו	ק"א-ק"ב	ק"ג-ק"ה	ק"ו-ק"ז
שירת גאולה של שבע גויות: הודאה על הצלתם והתבוננות בחסדי ה' לקראת העמיד	דוד כדמות החוקי: מיון העמיד ע"פ העבר (ק"ח-ק"ז, ח"ב-14-17), דאגה לעניים ומשקולם (ק"ט), התרת המעלות (ק"ו)	חסדי ה' עם ישראל בנבואה (ק"ח) כדום קולש דובק במלכותו, כדו להגשים את רצון ה' בארץ (ק"ה)	עבדי ה' מהללים את ה' (ק"ה) עיי סיפור ציאת מצרים (ק"ו) (מרום הים במאם מקרש (ק"ו))	חזון הקשר סמורה (ק"ט) ומרושמים (ק"ז-ק"ח)	ישראל על אדמתם עם ברכה ה' מציון (המשפט של שירי המעלות ושל "הסל המבורי") (ק"ו-ק"ה)
					
שירת גאולה של שבע גויות: הודאה על הצלתם והתבוננות בחסדי ה' לקראת העמיד	דוד כדמות החוקי: מיון העמיד ע"פ העבר (ק"ח-ק"ז, ח"ב-14-17), דאגה לעניים ומשקולם (ק"ט), התרת המעלות (ק"ו)	חסדי ה' עם ישראל בנבואה (ק"ח) כדום קולש דובק במלכותו, כדו להגשים את רצון ה' בארץ (ק"ה)	עבדי ה' מהללים את ה' (ק"ה) עיי סיפור ציאת מצרים (ק"ו) (מרום הים במאם מקרש (ק"ו))	חזון הקשר סמורה (ק"ט) ומרושמים (ק"ז-ק"ח)	ישראל על אדמתם עם ברכה ה' מציון (המשפט של שירי המעלות ושל "הסל המבורי") (ק"ו-ק"ה)
					
שירת גאולה של שבע גויות: הודאה על הצלתם והתבוננות בחסדי ה' לקראת העמיד	דוד כדמות החוקי: מיון העמיד ע"פ העבר (ק"ח-ק"ז, ח"ב-14-17), דאגה לעניים ומשקולם (ק"ט), התרת המעלות (ק"ו)	חסדי ה' עם ישראל בנבואה (ק"ח) כדום קולש דובק במלכותו, כדו להגשים את רצון ה' בארץ (ק"ה)	עבדי ה' מהללים את ה' (ק"ה) עיי סיפור ציאת מצרים (ק"ו) (מרום הים במאם מקרש (ק"ו))	חזון הקשר סמורה (ק"ט) ומרושמים (ק"ז-ק"ח)	ישראל על אדמתם עם ברכה ה' מציון (המשפט של שירי המעלות ושל "הסל המבורי") (ק"ו-ק"ה)
					

מקבילות לשוניות					
ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':	ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':	ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':	ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':	ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':	ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':
ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':	ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':	ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':	ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':	ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':	ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':
ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':	ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':	ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':	ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':	ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':	ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':
ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':	ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':	ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':	ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':	ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':	ק"ו, מז-מח: הושיענו ה' אלהינו ונצבענו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך; ק"ז-ק"ח: ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו יה':

הלל (קל"ה) והודאה (קל"ו)

קלה « הללויה |

הללו את־שם יהוה
הללו עבדי יהוה:

ב שעמדים בבית יהוה
בחצרות בית אלהינו:
ג הללויה פי־טוב יהוה
זמרו לשמו פי־נעים:

יט בית ישראל ברכו את־יהוה
בית אהרן ברכו את־יהוה:
כ בית הלוי ברכו את־יהוה
ידאי יהוה ברכו את־יהוה:
כא ברוך יהוה | מציון
שכן ירושלים
הללויה:

זכרון שלום (ק"כ-קל"ד)

קלג « שיר המעלות לדוד

הנה מה־טוב ומה־נעים
שבת אחים גם־יחד:

קלד « שיר המעלות

הנה | ברכו את־יהוה
כל־עבדי יהוה
העמדים בבית־יהוה בלילות:
ב שאורידכם קדש
וברכו את־יהוה:
ג יברכך יהוה מציון
עשה שמים וארץ:

ספר תהלים כספר

תוכן, מבנה ומשמעות

חלק שני (צ-קט) = שיבת ציון וחזרת המלכות בימי בית שני

חלק ראשון (א-טפ) = מלכות בית דוד בימי בית ראשון

ספר חמישי (קז-קט)

ספר רביעי (צ-קו)

ספר שלישי (עג-טט)

ספר שני (מב-עב)

ספר ראשון (א-מא)

תיקון העולם (קלז-קט)

שיבת ציון ותחיית ישראל בארצו (קז-קלז)

שיקום מחורבן לקוממיות

התדרדרות עני החורבן

מלכות בית דוד

תורתו של דוד

כתובות, אסמים, תורה, מזמורי דוד

אוסף אחרון לְדָוִד: מלכות ה' קלח-קמה

חזרת מלכות קח-קי

קכב קכד קלא קלג

קא קב

כז

אוסף שני לְדָוִד נא-עב 2ד מלכות דוד ושלמה 2ד

אוסף ראשון לְדָוִד ג-מא 1ד תורתו הדתית והמסורתית של דוד 1ד

הָלְלוּ יְהוָה (קמה-קט) תהלת דוד עם העולם

גלות בבל קלז

הלל והודאה (קלז-קלח) ברכת ה' מירושלים

ציון כמרכז דתי-לאומי שירי המעלות קכ-קלד

הלל והודאה (קיא-קיח) מהגלות לירושלים

הלל והודאה (קד-קז) קיבוץ גלויות מהגלות

ה' מְלֻדָּה (צג-צט)

משוררי המקדש בני קרח אסף (עג-פג) 2א בני קרח (פד-פח) 2ק

משוררי המקדש בני קרח אסף (ג) 1א בני קרח (מב-מט) 1ק

מסרים לאחר מלכות דוד, לעתיד לבוא א 2א 2ק

מסרים לקראת מלכות דוד ק 1א

"פסוקי דזמרה"

"הלל הגדול"

"הלל המצוי"

לשלמה קכו

משה צ

האזרחי פח-פס

לשלמה צב

(מב-פג)

כל הנשמה תהלל יְהוָה הָלְלוּ יְהוָה (ק"ג, ו)

בְּרוּךְ ה' מְצִיּוֹן שְׁכֵן יְרוּשָׁלַם הָלְלוּ יְהוָה (קל"ה, כא)

בְּרוּךְ ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן הָלְלוּ יְהוָה (ק"ו, מח)

בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: (פ"ט, נג)

בְּרוּךְ ה' אֱלֹהֵים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדָו: וְבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמְלֹא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן: כָּל־וְתַפְלוֹת דָּוִד בֶּן יוֹשִׁי: (ע"ב, יח-כ)

בְּרוּךְ ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: (מ"א, יד)

חתימות

בבלי פסחים קי"ח ע"א

ולמה נקרא שמו הלל הגדול?

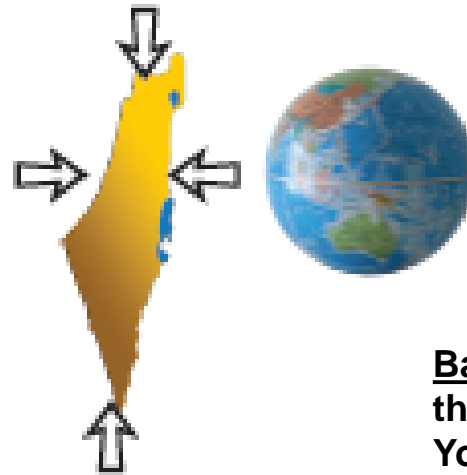
אמר רבי יוחנן: מפני שהקדוש ברוך הוא יושב ברומו של עולם ומחלק מזונות לכל בריה.

אמר רבי יהושע בן לוי: הני עשרים וששה הודו כנגד מי - כנגד עשרים וששה דורות שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו, ולא נתן להם תורה, וזן אותם בחסדו.

ירושלמי פסחים פ"ה ה"ז

אי זו היא הלל הגדולה?

ר' פרנך בשם רבי חנינה: 'הודו לאלהי האלהים' (תהלים קל"ו, ב) ... מפני שירידת גשמים כלולה בהן...
... דכתיב 'נתן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו' (תהלים קל"ו, כה).

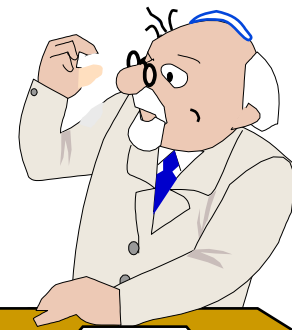
Jerusalem Talmud Pesachim 38a:

Why did they call this Hallel the Great Hallel? Rav Franach in the name of Rabbi Chanina said: "Praise/Give thanks to the God of heavenly powers (Psalms 136, 2)"...because rainfall is included in them as it is written: "Who gives food to all flesh (Psalms 136, 25)"

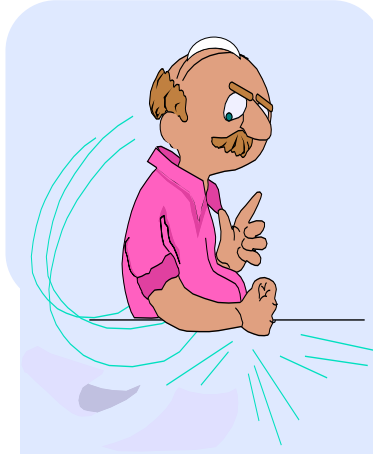
Babylonian Talmud Pesachim 118a: And why is this section called the great Hallel? Rabbi Yochanan said: "Because this passage states the Holy One Blessed Be He, sits in the heights of the universe and dispenses food to every creature". Rabbi Yehoshua ben Levi said: "the word hodu, praise/give thanks, is mentioned 26 times which corresponds to the 26 generations that the Holy One Blessed Be He created in this world and did not give the Torah, and survived only because God sustained through His mercy".

ספר תהלים כספר

Contextual Interpretation of Tehillim

The Book of Psalms
*Interpretation
& Teachings*

Contextual Interpretation of the Psalter

Erich Zenger
(1939-2010)

Frank-Lothar
Hossfeld (1942-2015)

Introduction of Rabbi Avraham ben Ezra:
**"And the truth is that each and
every mizmor stands alone"**

Summary

- Twin Mizmorim 135-36 – Structure, messages & location in Book V
- Egyptian Hallel (113-118) ⇔ Hallel haGadol (135-136)
 - Analogies, differences and narrative
- Both Hallel units as the structure of the Haggadah

www.tehillim.org.il

Beni.gesundheit@tehillim.org.il

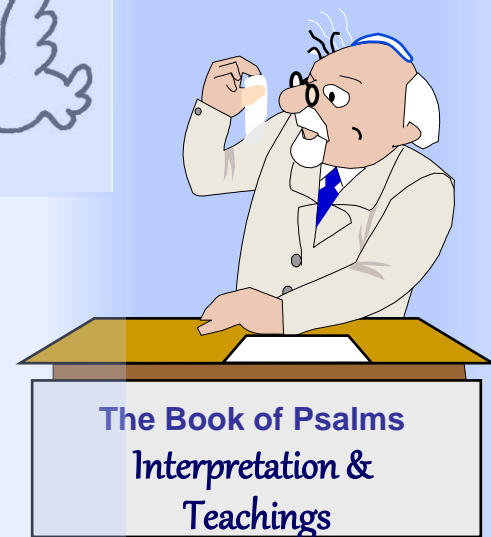
Syllabus for English 929

5 mizmorim/week acc/t plan of 929	# of lecture	Syllabus of 30 lectures (zoom, live, save on www.tehillim.org.il)
5	1	Contextual Interpretation of Tehilim; Prologue (1-2)
10	2	<u>The structure of Book I (1-41); Unit I (3-14) and 8 as its center</u>
15	3	Cycle II (Tehilim 15-24) and 19 as its center
20	4	Tehilim 18 and Shmuel II 22
25	5	Cycle III (Tehilim 25-34)
30	6	Cycle IV (Tehilim 35-41)
35	7	Tehilim 40 and its intertextuality
40	8	<u>Structure & Story of Book II-III</u>
45	9	Tehilim 42-43
50	10	Overview Tehilim 51-72
55	11	Tehilim 51
60	12	Tehilim 72
65	13	Asaf collection (50, 73-83)
70	14	2nd Bnei Korach collection (84-88 Tehilim 73)
75	15	<u>Structure & Story of Book IV</u>
80	16	Tehilim 90
85	17	Tehilim 92
90	18	Tehilim 95-100
95	19	Tehilim 102
100	20	Tehilim 105-107 - transition from Book IV-V
105	21	<u>Structure & Story of Book V - Tehilim 107</u>
110	22	Tehilim 111-112, comparison to Tehilim 1 + 119
* 115	23	Egyptian Hallel (113-118) and the Great Hallel (135-136)
120	24	Tehilim 119 - structure and context
125	25	Tehilim 120-134 shirei hamaalot: structure & story
* 130	26	Hallel haGadol (135-136) - comparison with 113-118
135	27	Tehilim 137 and the last Psalter of David (138-145)
140	28	Tehilim 145
145	29	Pesukei deZimra (145-150)
150	30	Summary - Tehilim as a religious journey

Psalms 1-150

* הגדה של פסח
* Pesach Haggadah

30 lectures
Online
www.tehillim.org.il

Suggestions & Wishes?